

Soft Power ไทย ก้าวกระโดดในตลาดบันเทิงโลก

ในช่วงกว่าสิบปีที่ผ่านมา ซีรีส์วายของไทยได้เติบโตขึ้นโดยลำดับ และเพิ่มปริมาณมากขึ้นเรื่อยๆ จนเป็นที่รู้จัก คุณเคยดีทั้งในประเทศ ต่างประเทศ จนได้รับการกล่าวถึงว่าเป็นอีกหนึ่ง Soft Power ของไทยที่เป็นที่รู้จัก ได้รับการยอมรับกันอย่างแพร่หลาย สามารถสร้างโอกาสทางธุรกิจได้อย่างหลากหลาย ทั้งในธุรกิจสื่อบันเทิง การผลิตซีรีส์ ละคร ภาพยนตร์ เพลง คอนเสิร์ต วิทยุ โฆษณา หนังสือ อีเวนท์ ท่องเที่ยว Content จากอิทธิพลของนักแสดง มีการนำนิยายวายไปดัดแปลง งานแฟนมีต การเดินทางท่องเที่ยวเดินทางตามรอยซีรีส์ เป็นต้น โดยในปีปัจจุบันมีมูลค่าตลาดรวมราว 5,000 ล้านบาท

ปัจจุบันกระแสซีรีส์วายของไทยได้เติบโตและครองใจฐานผู้ชมได้อย่างรวดเร็วไม่เพียงเฉพาะในประเทศเท่านั้น แต่ยังสามารถได้รับความนิยมในต่างประเทศด้วย จากการรับชมได้พร้อมกันทั่วโลกผ่านสตรีมมิ่งแพลตฟอร์มที่หลากหลาย อาทิ Youtube, WeTv (จีน), iQiyi (จีน), VIU (ฮ่องกง), GagaOOLala (ไต้หวัน) รวมถึงใน อินโดนีเซีย, เวียดนาม, มาเลเซีย, บราซิล, ฟิลิปปินส์, ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ เป็นต้น

ซีรีส์วาย ถือเป็นอีกประเภทของ Content ในรูปแบบซีรีส์ นำเสนอเรื่องราวความสัมพันธ์ระหว่างเพศเดียวกัน โดยเป็นได้ทั้งความสัมพันธ์ระหว่างชายและชาย (Boy love) และความสัมพันธ์ระหว่างหญิงและหญิง (Girl love)

คำว่า ‘วาย’ มาจากการ์ตูนญี่ปุ่นประเภทยาโออิ (Yaoi) ที่เล่าเรื่องราวความสัมพันธ์ระหว่างชายและชาย และยูริ (Yuri) ซึ่งแสดงถึงความรักระหว่างหญิงและหญิง ซึ่งได้รับความนิยมในกลุ่มนักอ่านมาอย่างต่อเนื่อง มีกลุ่มผู้ติดตามที่สนใจอย่างเหนียวแน่นและขยายวงมากขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้เรื่องราวในตัวตนสื่อถูกดัดแปลงเป็นการ์ตูนแอนิเมชัน ละคร ภาพยนตร์ซีรีส์ และสื่อบันเทิงอื่น จนถึงปัจจุบันท่ามกลางกระแสการเปิดกว้างที่มีมากขึ้นทั่วโลก ประเทศไทยมีการยอมรับความเท่าเทียมทั้งด้านกฎหมายและสังคม จึงมีการผลิตซีรีส์วายเพิ่มขึ้น พร้อมกับสร้างสรรค์ทั้งด้านเนื้อหาและเทคนิคการนำเสนอจนได้รับความนิยม ส่งผลให้ธุรกิจซีรีส์วายเติบโตแบบก้าวกระโดด อีกทั้งของยังมีแนวโน้มขยายตัวไปในระดับโลกได้ไกลกว่าเดิม

มังงะต้นฉบับ

แอนิเมชัน

ซีรีส์ (ญี่ปุ่น)

ซีรีส์ (ไทย)

ซีรีส์วายไทยเติบโตว แบบก้าวกระโดด

ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจ ธนาคารไทยพาณิชย์ (SCB EIC) ได้วิเคราะห์เกี่ยวกับธุรกิจซีรีส์วายของไทยว่า ปัจจุบันธุรกิจซีรีส์วายกำลังเป็นสื่อบันเทิงไทยที่เติบโตแบบก้าวกระโดดและมีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่อง โดยคาดว่าในปี 2568 สัดส่วนของซีรีส์วายต่อมูลค่าการผลิตสื่อบันเทิงไทยจะอยู่ที่ระดับ 3.9% หรือเติบโตราว 17% จากช่วงเดียวกันของปีก่อน คิดเป็นมูลค่าตลาดรวมมากกว่า 4.9 พันล้านบาท จากปี 2562 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 0.7% ตามกระแสความนิยมของภาพยนตร์และซีรีส์วายที่เพิ่มขึ้น ทั้งในไทยและต่างประเทศ ที่ผู้ชมสามารถเข้าถึงสื่อบันเทิงของไทยได้ง่ายผ่านทางออนไลน์ จากบริการ OTT (Over The Top) หรือสตรีมมิงแพลตฟอร์ม ทำให้ซีรีส์วายกลายเป็นหนึ่งในธุรกิจที่จะช่วยผลักดันธุรกิจสื่อบันเทิงไทยให้มีโอกาสเติบโตได้อีกต่อเนื่องในระยะยาวข้างหน้า

ปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้ซีรีส์วายเป็นกระแสมาแรงในไทย และขยายความนิยมไปในต่างประเทศมาจาก

- 1 การแสดงออกถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครได้อย่างเปิดเผย จากวัฒนธรรมไทยที่ยอมรับความหลากหลายทางเพศ และเปิดกว้างให้กับการแสดงออกถึงตัวตนของทุกเพศวัย
- 2 การสร้างสรรค์ผลงานที่มีความแปลกใหม่ ทั้งด้านเนื้อเรื่อง บทละคร และเทคนิคการถ่ายทำ จึงทำให้ซีรีส์วายไทยในทุกวันนี้มีตัวเลือกที่หลากหลายและน่าติดตามมากขึ้น
- 3 ความนิยมของสตรีมมิงแพลตฟอร์มทำให้ซีรีส์วายไทยเข้าถึงกลุ่มผู้ชมเป้าหมายในต่างประเทศได้ง่ายขึ้น

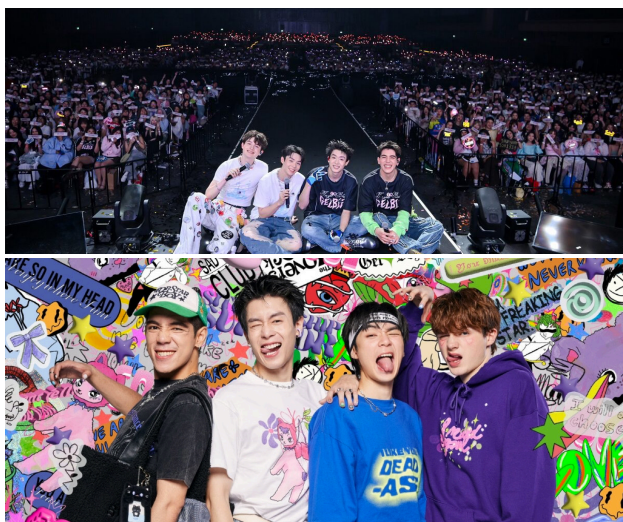
นอกจากนี้ SCB EIC ยังได้คาดการณ์ว่า จากความสำเร็จของซีรีส์วายไทยจะมีส่วนช่วยผลักดันมูลค่าการผลิตสื่อบันเทิงของไทยในภาพรวมให้เติบโต ซึ่งประเมินว่าในรอบปีนี้ จะขยายตัวราว 4.1% จากช่วงเดียวกันของปีก่อน อยู่ที่ 1.26 แสนล้านบาท

การผลักดันซีรีส์วายของไทย ให้เป็น Soft Power

โลก ผู้คน สังคม ต่างพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ประเทศไทยถือเป็นสังคมที่เปิดกว้าง และยอมรับเรื่องความหลากหลายทางเพศ มีกฎหมายสมรสเท่าเทียมเป็นชาติแรกของอาเซียน และประเทศที่ 37 ของโลกที่มีกฎหมายสมรสเท่าเทียม ถือเป็นอีกโอกาสและช่องทางในการสอดแทรก เผยแพร่เรื่องราวเกี่ยวกับประเทศไทย รวมถึงการสอดแทรกศิลปะ วัฒนธรรม หรือสินค้าและบริการของไทย ผ่านซีรีส์ เพื่อให้เป็นที่รู้จัก หรือได้รับความนิยมมากขึ้นได้

ซึ่งในอุตสาหกรรมบันเทิงของไทยนั้น ได้พัฒนาเนื้อหาในการนำเสนอให้สอดคล้องกับการเปิดกว้างดังกล่าว มีซีรีส์วายของไทย หลายเรื่องที่ได้รับนิยมในต่างประเทศโด่งดังไกลทั่วโลก ทำให้ซีรีส์วายก้าวเข้ามาเป็นอีกหนึ่ง Soft Power สร้างชื่อให้กับประเทศ และเป็นการสร้างโอกาสให้กับอุตสาหกรรมบันเทิงไทยได้เป็นอย่างดี

ที่ผ่านมา กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ และคณะกรรมการยุทธศาสตร์ซอฟต์พาวเวอร์แห่งชาติ ได้มีความพยายามผลักดันการสร้างมูลค่าส่งออกจาก Soft Power

ของไทย ผ่านซีรีส์วาย ที่เป็นการสร้างการเปลี่ยนแปลงให้กับอุตสาหกรรมภาพยนตร์ภายในประเทศด้วยเนื้อหาที่สอดคล้องกับเทรนด์ความหลากหลายทางเพศวิถีของโลกในปัจจุบันที่ได้รับความนิยมและมีการเติบโตในตลาดต่างประเทศและมีจำนวนผู้ชมในตลาดโลกเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วถึงกว่า 3 เท่าตัว

มีการจัดงานการเจรจาธุรกิจกับประเทศที่ให้ความสนใจซึ่งจึงได้จัดกิจกรรมต่อยอดเพื่อให้เกิดมูลค่าการส่งออกจาก Soft Power ของไทยอย่างเป็นทางการ โดยการนำผู้ผลิตซีรีส์วายไทยพบปะเจรจการค้ากับผู้นำเข้าจากต่างประเทศ โดยกลุ่มผู้นำเข้าภาพยนตร์และซีรีส์หลายรายที่มีความต้องการในการนำเข้าหรือร่วมลงทุนในการผลิตคอนเทนต์ซีรีส์วายใหม่ๆ จากประเทศไทยให้มาพบปะสร้างเครือข่ายทางการค้ากับผู้ผลิตซีรีส์วายศักยภาพของไทย และเพื่อให้การผลักดันเรื่อง Soft Power นั้นสมบูรณ์ยิ่งขึ้นและสามารถไปไกลได้มากกว่าการขายเพียงภาพยนตร์หรือซีรีส์เท่านั้น

ซึ่งได้มีการเชิญกลุ่มที่ทำธุรกิจเกี่ยวข้องอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นค่ายเพลง และบริษัทที่จัดแฟนมีท รวมทั้งสื่อมวลชนเข้าพบปะกันด้วย โดยวางเป้าที่จะจัดกิจกรรมต่อยอดเพื่อให้เกิดช่องทางที่จะสามารถนำสินค้าไทยไปขายให้แก่กลุ่มแฟนคลับซีรีส์วายที่กำลังขยายตัวอย่างไปพร้อมกันด้วย

ธุรกิจซีรีส์วาย กับความท้าทายของ Soft Power ในระยะต่อไป

แม้ว่าการที่ภาครัฐได้ให้ความสนใจธุรกิจซีรีส์วาย ต่อการเป็น Soft Power ด้วยการมีส่วนร่วมผลักดันในระดับหนึ่ง แต่ก็พบว่ายังขาดแนวทาง ความต่อเนื่อง การบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่ชัดเจน ในขณะที่ธุรกิจดังกล่าวในต่างประเทศนั้นมีการแข่งขันที่รุนแรงและเข้มข้นที่ต้องอาศัยทั้งความพร้อม แรงสนับสนุนที่ทำให้รับมือกับความท้าทายในระยะต่อไปได้

- 1 การเร่งพัฒนาศักยภาพของผู้ผลิตซีรีส์ เนื้อหา เทคนิคการถ่ายทำ การผลิตผลงานระดับคุณภาพ ให้สามารถรับมือกับการแข่งขันที่สูงขึ้น โดยเฉพาะในตลาดต่างประเทศ
- 2 การรักษารฐานผู้ชม แฟนคลับ พันธมิตร อย่างต่อเนื่อง เหนียวแน่น
- 3 การแสวงหาโอกาส สร้างช่องทางการเติบโตในตลาดใหม่ อยู่เสมอ
- 4 ความสามารถในการสร้างความประทับใจ ในเอกลักษณ์ เรื่องราวความเป็นไทย ที่สอดแทรกได้อย่างลงตัว มีเสน่ห์
- 5 การติดตามกระแส ความสนใจ การปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ พัฒนาการของกลุ่มเป้าหมาย
- 6 ความเป็นสากล ผสมผสาน อาทิ ภาษา วัฒนธรรม จริยธรรม การยอมรับและเคารพต่อสิทธิเสรีภาพ ท่ามกลางสังคมที่หลากหลาย
- 7 การเป็นพันธมิตร ขยายความสัมพันธ์ของเครือข่ายที่เกี่ยวข้องระหว่างกัน รวมถึงสตรีมมิง แพลตฟอร์ม หรือพัฒนาทักษะนวัตกรรมสารสนเทศอื่น ทั้งใน และต่างประเทศ
- 8 การวางกลยุทธ์ ที่สามารถขยายผลได้ในกลุ่มธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้อง
- 9 การผลักดันให้เกิดการสนับสนุน เพื่อการสร้างความแข็งแกร่งอย่างเป็นทางการจากรัฐ
- 10 การมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง ให้มีการผลิตผลงานเผยแพร่ สื่อสารให้เกิดประโยชน์ ต่อยอดทางด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ทั้งในทางตรงหรือทางอ้อมต่อประเทศไทย ในระดับนานาชาติมากยิ่งขึ้น WI

ดร.พจน์ ใจชาญสุขกิจ

ที่ปรึกษาด้านยุทธศาสตร์และสื่อสารองค์กร

นักสื่อสารเชิงกลยุทธ์แบบบูรณาการ ด้วยประสบการณ์กว่า 25 ปี ด้านการบริหารยุทธศาสตร์ สื่อสารการตลาดแบรนด์ ภาพลักษณ์ขององค์กร จนถึงระดับชาติ ผู้บรรยายในระดับปริญญาโท-เอก ให้กับมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ มีผลงานวิชาการกว่า 300 ผลงานกับตำแหน่งที่หลากหลายทั้งด้านธุรกิจ สังคม และศิลปวัฒนธรรม รวมถึงการเป็นนายกสมาคมประชาสัมพันธ์ไทย

drphotjai@gmail.com